

پره اکلامپسی

دکتر فرشته راستی بروجنی
پزشک متخصص سلامت
باروری

اختلالات هیپر تانسیو حاملگی:

- یکی از اجزای سه گانه تریاد مرگ و میرمادران است و همراه با خونریزی و عفونت مسئول قسمت اعظم موربیدیته و مرگ و میر مرتبط با حاملگی است.

امروزه از اصطلاح هیپرتانسیون حاملگی
(GESTATIONAL HYPERTENSION)

- برای توصیف هر گونه هیپرتانسیون مرتبط با حاملگی با شروع جدید **(NEW-ONSET)** در حاملگی استفاده می شود.

تقسیم بندی اختلالات هیپرتانسیو حاملگی:

۰۱

هیپرتانسیون
حاملگی

۰۲

پره اکلامپسی
افزایش هفتاد
Herewith describe the topic of the
هیپرتانسیون
مزمن

۰۳

هیپرتانسیون
مزمن با هر
اتیولوژی

تشخیص اختلالات

هیبر تانسیو

فشار خون ثبت شده در شرایط صحیح ، بیش از ١٢٠ میلیمتر جیوه سیستولی یا بیش از ٩٠ میلیمتر جیوه دیاستولی باشد.

برای توصیف فشار دیاستولی ، از صدای کورتکوف فاز ٧ استفاده می شود.

در گذشته توصیه می شد از افزایش فشار خون سیستولی در حد ٣٠ میلیمتر جیوه و یا افزایش فشار خون دیاستولی در حد ١٥ میلیمتر جیوه از سطح اواسط بارداری (حتی اگر مقدار مطلق ، کمتر از ١٤٠/٩٠ باشد) به عنوان معیار تشخیصی استفاده شود . امروزه دیگر از این معیار استفاده نمی شود

تشخیص اختلالات

ادامه هیرتانپیو

با وجود این ، زناتی که فشار خون سیستولی آنان به میزان ۳۰ میلیمتر جیوه و فشار خون دیاستولی آنان به میزان ۱۵ میلیمتر جیوه افزایش یافته است ، نیازمند نظارت و بررسی دقیقتری هستند ، چون در برخی از زناتی که فشار خون آنان کمتر از $140/90$ است ، تشنجهای اکلامتیک بوجود می آیند.

مفهوم هیپرتانسیون دلتا

افزایش ناگهانی فشار خون در اواخر بارداری بطوری که فشار خون در محدوده طبیعی (کمتر از ۱۴۰/۹۰) خواهد ماند. اینگونه فشار خون ها را فشار خون دلتا می گویند. برخی از زنان علیرغم نروموتانسیو بودن فشار خون دچار تشنجات اکلامپتیک یا سندرم HELLP می شوند.

هیپرتانسیون حاملگی

- افزایش فشار خون **بدون پروتئین اوری** و بعد از هفته ۲۰ حاملگی که فشار خون ۱۴۰/۹۰ دیا مساوی میلی متر جیوه برسد و تا ۱۲ هفته بعد زایمان به حد طبیعی برسد. پس تشخیص نهایی چند هفته بعد زایمان مطرح می شود.
- در هیپرتانسیون حاملگی ممکن است نیمی از این زنان متعاقباً دچار سندروم پره اکلامپسی مانند سردرد، دردآپی گاستر، پروتئینوری یا ترومبوستیتوپنی (کاهش پلاکت) شوند.
- اگر فشار خون در نیمه دوم حاملگی به میزان قابل توجهی زیاد شود نباید دست نگه داشت زیرا ۱۰٪ موارد تشنجهای اکلامپتیک قبل از شناسایی پروتئینوری آشکار رخ می دهند. پروتئینوری از نشانه های بدتر شدن بیماری است.
- در صورتی که شواهد پره اکلامپسی پدیدار نشوند و فشار خون تا ۱۲ هفته بعد از زایمان به حد طبیعی برسد هیپرتانسیون بارداری را تحت عنوان **هیپرتانسیون گذرا** طبقه بندی می کنند.

پره اکلامپسی:

- نوعی سندرم اختصاصی حاملگی است که در آن به علت اسپاسم عروقی و فعال شدن اندوتلین، پروفوزیون اعضا کاهش می یابد.
- پروتئینوری از نشانه های مهم پره اکلامپسی است که بصورت وجود ۳۰۰ میلی گرم یا بیشتر پروتئین در ادرار ۴ ساعته یا وجود دائم ۳۰ میلی گرم در دسی لیتر پروتئین (نتیجه ۱+ در تست نواری ادرار) در نمونه های تصادفی ادرار یا نسبت پروتئین به کراتینین ۳/۰ یا بیشتر در ادرار تعریف می شود.
- ممکنست تعیین نسبت مقطوعی پروتئین به کراتین جایگزین مناسبی برای سنجش ۲۴ ساعته باشد.
- امروزه مشخص شده است که در برخی از زنان مبتلا به سندرم پره انلامپسی ، پروتئینوری آشکار جز ویژگیهای بیماری نیست.

معیارهای تشخیصی هیپرتانسیون مرتبط با حاملگی

- پره اکلامپسی: هیپرتانسیون و پروتئینوری

مساوی یا بیش از ۳۰۰ میلی گرم در ۲۴ ساعت، یا نسبت پروتئین به کراتین مساوی یا بیش از ۰/۳، یا نتیجه +۱ پایدار در dipstick یا

تعداد پلاکت کمتر از ۱۰۰۰۰ در میکرولیتر ترومبوسیتوپنی
میزان کراتین بیش از ۱/۱ میلی گرم در دسی لیتر یا نارسایی کلیوی
دو برابر شدن حد پایه (در غیاب بیماری کلیوی) درگیری کبد
میزان AST و ALT دو برابر حد طبیعی علائم مغزی
سردرد، اختلالات بینایی، حملات تشنجی ادم ریوی

اختلال یا وضعیت

غیر شدید

شدید

وجود	وجود	وجود	وجود	وجود	افزایش	وجود	چشمگیر	آشکار	وجود
فقدان تا مثبت	فقدان	فقدان	فقدان	فقدان	طبیعی	فقدان	ناچیز	فقدان	فقدان
۱۶۰ میلیمتر جیوه	۱۶۰ میلیمتر جیوه	۱۰۰ میلیمتر جیوه	< ۱۰۰ میلیمتر جیوه	> ۱۱۰ میلیمتر جیوه	فقدان تا مثبت	فقدان	فقدان	فقدان	فقدان
فقط	فقط	فقط	فقط	فقط	فقط	فقط	فقط	فقط	فقط
۱۶۰ میلیمتر جیوه	۱۰۰ میلیمتر جیوه	< ۱۰۰ میلیمتر جیوه	> ۱۱۰ میلیمتر جیوه	۱۱۰ میلیمتر جیوه	فقدان تا مثبت	فقدان	فقدان	فقدان	فقدان

ادم ریه
حدودیت رشد جنین
افزایش آنزیمهای کبدی
ترومبوسیتوپنی
کراتینین سرم
تشنج(اکلامپسی)
اولیگوری
درد قسمت فوقانی شکم
اختلالات بینایی
سردرد
پروتئینوری
فشار خون سیستولی
جیوه

اکلامپسی:

شروع تشنج در زنان مبتلا به پره اکلامپسی که در آنان نمی توان تشنج را به علل دیگری نسبت داد. تشنج از نوع ژنرالیزه است و ممکن است قبل، همزمان یا بعد لیبر رخ دهد.

حدود یک چهارم تشنجهای اکلامپتیک ۴۸ ساعت بعد از زایمان بوجود می آید.

اکلامپسی تاخیری در ۱۰ در صد موارد اتفاق می افتد.

معمولًا قبل از افزایش سریع فشار خون که بدنبال آن تشنج اتفاق می افتد، سردرد شدید رام نشدنی و یا اختلالات بینایی رخ می دهد پس این علائم باید ((شوم)) و پرخطر در نظر گرفته شوند.

پره اکلامپسی افزوده شده بر هیپرتانسیون مزمن:

تمام اختلالات هیپرتانسیو مزمن، صرفنظر از علت، مستعد افزوده شدن پره اکلامپسی و اکلامپسی هستند.

تعریف: شروع جدید پروتئین اوری در حد مساوی یا بیش از ۳۰۰ میلی گرم در ۲۴ ساعت در زنان هیپرتانسیوی که قبل از هفته ۲۰ حاملگی فاقد پروتئینوری بوده اند.

یا: افزایش ناگهانی پروتئین اوری یا فشار خون، و یا تعداد پلاکت کمتر از ۱۰۰۰۰ در میلیمتر مکعب در زنان مبتلا به هیپرتانسیون و پروتئینوری، قبل از هفته ۲۰ حاملگی.

عوامل خطر

- نولی پاریتی
- سن بالا
- چاقی
- حاملگی دوقلویی
- سابقه قبلی
- نژاد

عوامل تشخیصی هیپرتانسیون مزمن زمینه ای شامل:

- ۱ - اثبات هیپرتانسیون(140/90میلیمتر جیوه یا بیشتر) قبل حاملگی
- ۲ - تشخیص هیپرتانسیون> 140/90میلیمتر جیوه یا بیشتر قبل از هفته ۲۰ حاملگی (جز در صورت وجود بیماری تروفوبلاستیک حاملگی)
- ۳ - تداوم هیپرتانسیون تا مدت‌ها بعد از زایمان
شیوع و عوامل خطر:
هیپرتانسیون خانوادگی یا اساسی زنان، واقع در دو انتهای طیف سنی تولید مثل، پاریته، نژاد و قومیت ، هیپرتانسیون مزمن، حاملگی چندلقویی، سن بالای ۳۵ سال مادر، چاقی، نژادآفریقایی- آمریکایی. گزارش شده که مصرف دخانیات و جفت سرراهی با کاهش خطر هیپرتانسیون حاملگی همراه است.

اتیولوژی اختلالات هیپرتانسیو در حاملگی:

اختلالات هیپرتانسیو ناشی از حاملگی در گروههای زیر با شیوع بسیار بیشتری رخ می دهد:

- 1- زنایکه برای اولین بار با پرزهای کوریونی مواجه می شوند.
- 2- زنایکه با تعداد بسیار زیاد پرزهای کوریونی مواجه می شوند مانند دوقلویی و مول هیداتیفورم
- 3- زنایکه از نظر ژنتیکی در معرض ابتلا به هیپرتانسیون در دوران حاملگی قرار دارند.

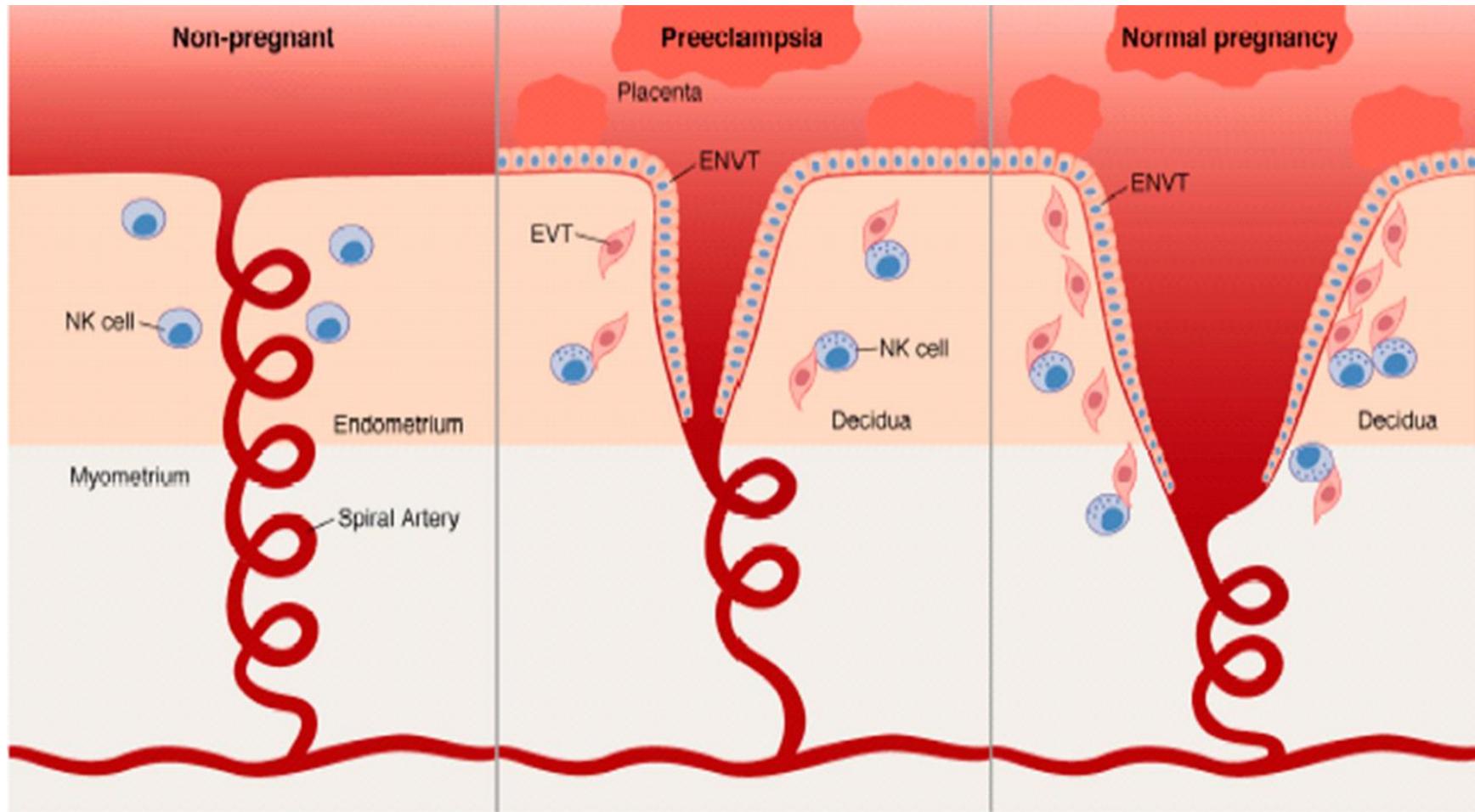
لانه گزینی جفت همراه با تمایل تروفولاستیک غیرطبیعی به عروق رحم

تحمل ایمنولوژیک نامناسب بین بافت‌های مادری و جنینی پدری (جفتی).

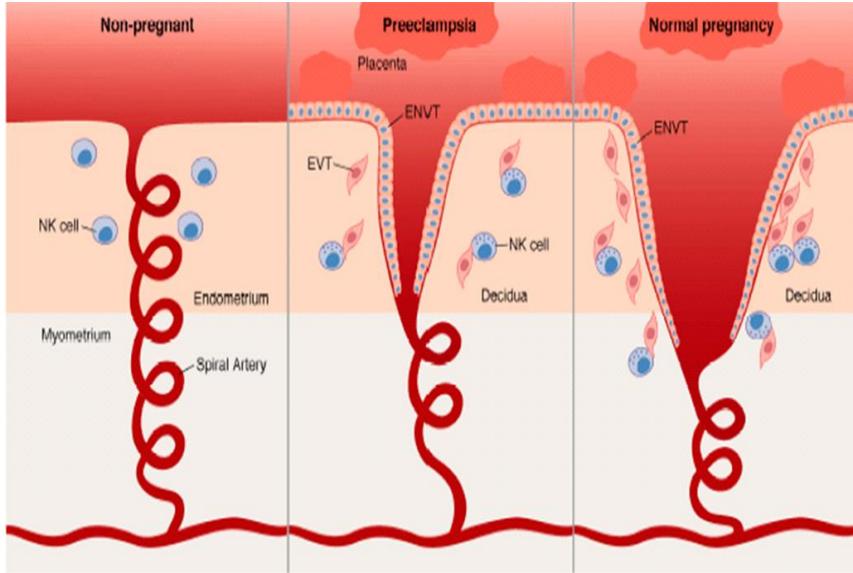
تطابق نادرست مادریاً تغییرات قلبی - عروقی یا التهابی حاملگی طبیعی.

عوامل ژنتیکی از جمله ژنهای زمینه ساز ارثی و تاثیرات اپی ژنتیک.

تهاجم تروفوبلاستیک غیر طبیعی

تهاجم تروفوبلاستیک غیر طبیعی

- تکثیر تروفوبلاستهای خارج پرزی از یک پرز لنگری (اصلی) دیده می شود این تروفوبلاستها به دسیدوا تهاجم می کنند و با گسترش به داخل دیواره های شریانچه مارپیچی، جایگزین اندوتلیوم و دیواره عضلانی می شوند و در نتیجه رگی متسع با مقاومت کم بوجود می آید.
- در پره اکلامپسی لانه گزینی ناقص دیده می شود که ویژگی آن تهاجم ناقص تروفوبلاستهای خارج پرزی به دیواره شریانچه مارپیچی است در نتیجه رگی با قطر کوچک و مقاومت زیاد بوجود می آید.

تصور براین است که تشکیل جفت ، سبب افزایش بیش از پیش استعداد زنان مستعد حامله برای ابتلا به هیپرتانسیون حاملگی ، سندروم پره اکلامسی ، زایمان پرترم ، محدودیت رشد و یا دکولمان جفت می شوند.

عوامل ایمونولوژیک

• **پیغامبر مصطفیٰ علیہ السلام** ﷺ نے اس فتوحہ کا اعلان کیا ہے :
”وَمَنْ يُعْزِزْنَا بِهِ فَأُنْهَى إِلَيْنَا فَإِنَّمَا يَعْزِزُنَا مَنْ يَرْبِطُنَا بِهِ أَنْفُسُنَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ“

فعال شدن سلولهای اندوتیپال

عوامل تغذیه ای

عوامل ژنتیکی

- .θέτεισμένη γονιαστική σύνηθη
- - παραγόμενη μεταβολή ρεύματα γονιαστικής σύνηθης παραγόμενης.
- Θέτεισμένη γονιαστική σύνηθη μεταβολή παραγόμενης.
- Θέτεισμένη γονιαστική σύνηθη μεταβολή παραγόμενης.

پا تو ز نز ا خ ت ل ل ا ت ه پ پر تان سیو حام ل گی :

ج خ ک پ ج
ک پ و و و و و و و
پ و و و و و و و
و و و و و و و و
پ و و و و و و و

پاتوژن‌اختلالات هیپرتانسیو حاملگی:

۱- **کوتایریزی بیانیه ایمیجینینگ** یعنی پرداخت یافته ایمیجینینگ خود را در جای خود کردن.

۲- **دشمنی با پرداخت یافته ایمیجینینگ** یعنی پرداخت یافته ایمیجینینگ را مبتداً پذیرفته باشد و این را می‌داند.

۳- **دشمنی با پرداخت یافته ایمیجینینگ** یعنی پرداخت یافته ایمیجینینگ را مبتداً پذیرفته باشد و این را می‌داند.

۴- **دشمنی با پرداخت یافته ایمیجینینگ** یعنی پرداخت یافته ایمیجینینگ را مبتداً پذیرفته باشد و این را می‌داند.

پاتوژن‌اختلالات هپرتابنسیو حاملگی:

-**نەفەرلۇغىزىسى** تېرىپەتىك پەۋە ئەمەكىدە كۆ.

.. ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ

: ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ

-**ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ**

-**ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ**

-**ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ**

-**ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ**

. ئەمەكىدە كۆ ئەمەكىدە كۆ

پاتوژن‌اختلالات هپرنسیو حاملگی:

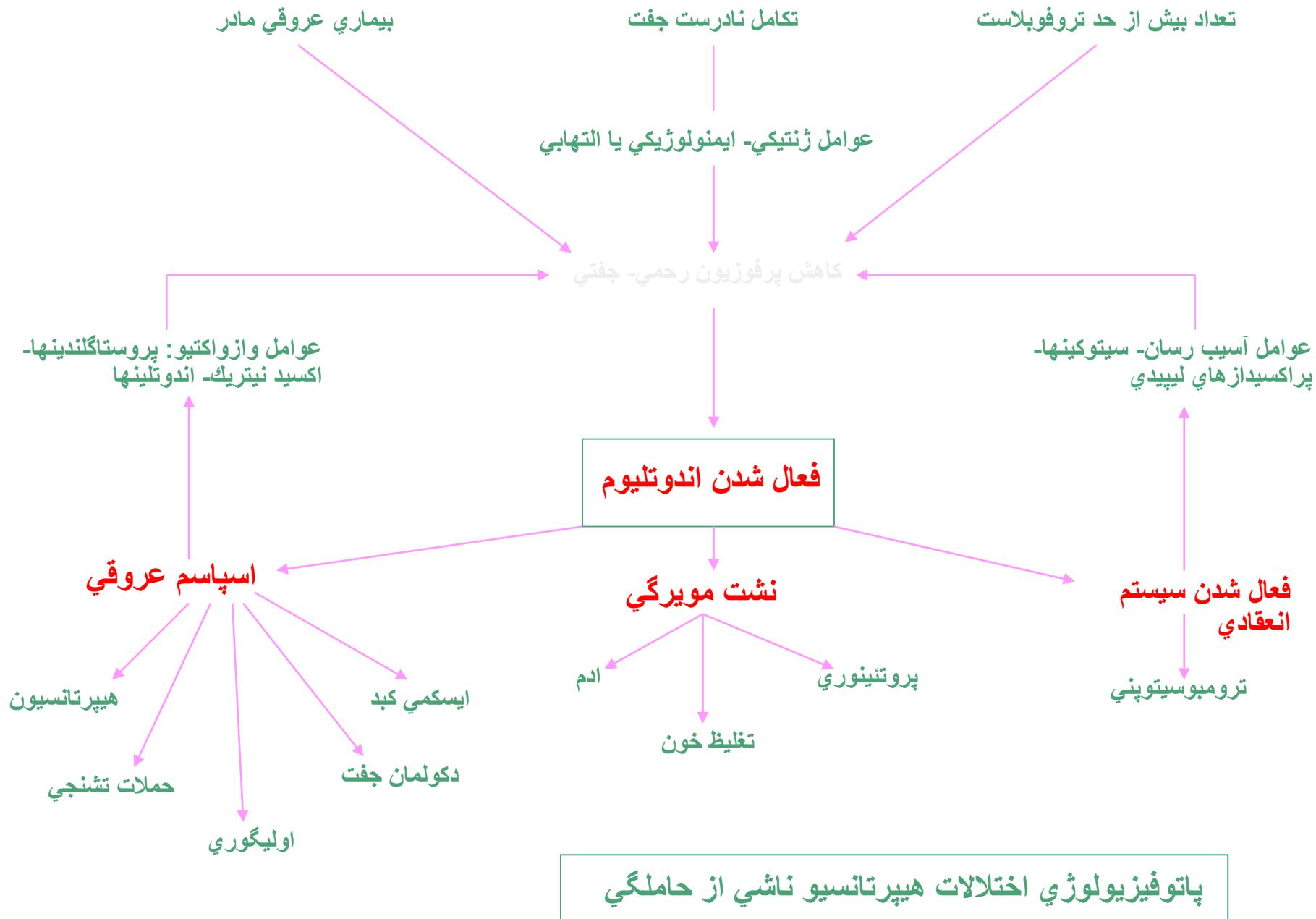
ل Ու լ ԵՏԱ2 ՎՄ ԵՐՅՅԵՍԻ ՎԵՐԱԿՐՈՒՅԹ: ՊՇԵՐԿՌՆ .
(ՀԽԵՍՑԱԿՅՈՒՂ ՊԳԻ2 ՎՎՈՐԿՐՋՄԵՊԱՅ (ՀԽԵՍՑ
-ՏԽԱ2 2ՊԳԻ / ԹԻՅՄ ԽԵԼԻՄՄԵԼՔՄԵՊԱՅ ԽՈ
-ԿԱՅ ՀԽԻ ՊԵԱ ՎՎՄԲ ՀՎԵԼԽԵՐԱՐԽԹ ՎՐՄ Լ ԵՏ

پاتوژن‌اختلالات هپرتابنسیو حاملگی:

-**کلینیک و مرضی** که در آن از تعلق به مادر مبتلا شده باشد (مادریت) و مادر مبتلا شده باشد (پاتوژن‌گذاری).

پاتوژن‌اختلالات هیپرتانسیو حاملگی:

- آندوتلین‌ها: مثل آندوتلین | که منقبض کننده عروقی پرقدرتی است و در زنان HPA افزایش می‌یابد که احتمالاً ناشی از فعال شدن سیستمیک آندوتلیوم است.

پیامد های پره اکلامپسی و اکلامپسی در مادر و جنین:

- ٠ **تغییرات قلبی- عروقی:** افزایش پس بار(after load)- کاهش برون ده قلبی- افزایش مقاومت محیطی- افزایش فشار خون.
- ٠ **عملکرد میوکارد:** شواهدی از تغییر شکل بطی اثبات رسیده است که در ۴۰ درصد زنان با اختلال عملکرد دیاستولی همراه است.
- ٠ **حجم خون:** تغییض خون(hemoconcentration) از نشانه های اصلی اکلامپسی است. که احتمالاً ناشی از اسپاسم عروقی ژنرالیزه است که در اثر افزایش نفوذپذیری عروقی تشديد می یابد. افت حاد هماتوکریت دلالت بر بر طرف شدن پره اکلامپسی ندارد بلکه معمولاً در اثر اتلاف خون (حتی با مقدار طبیعی) در هنگام زایمان بوجود می آید. این افراد نسبت به تغییرات حجم بسیار حساس هستند.

تغییرات هماتولوژیک

- ترومبوسیتوپنی: شایعترین یافته است، پلاکت کمتر از ۱۰۰۰۰ عدد/میکرولیتر) است که بر بیماری شدید دلالت دارد. اهمیت بالینی آن در مختل کردن آشکارسیستم انعقادی و نشانه‌ای از شدت روند پاتولوژیک بیماری است.
- اختلالات دیگر : فعال شدن پلاکتها همراه با افزایش تولید ترومبوگلوبولین بتای عامل دگرانولاسیون گرانولهای آلفا (فاکتور ۴) و افزایش کلیرانس آن.
- تجمع پلاکتها کاهاش می یابد. علت ممکنست روندهای ایمونولوژیکی باشد .
- ترومبوسیتوپنی نوزاد ایجاد نمی شود.

همولیز: همولیز با افزایش میزان سرمی لاكتات دهیدروژناز مشخص میشود.

تغییرات انعقادی: میزان فیبرینوژن در پره اکلامپسی تغییر نمی کند مگر اینکه بادکولمان یا خونریزی شدید در اثر آنفارکتوس کبد همراه باشد. تغییرات مایع والکترولیت: در زنان مبتلا به پره اکلامپسی شدید معمولاً بیش از زنان حامله طبیعی افزایش می یابد که علت آن آسیب اندوتلیوم است.

D دایمر که حاصل تجزیه فیبرین است افزایش می یابد.

سندرم : HELLP شیوع آنرا در زنان مبتلا به پره اکلامپسی شدید و اکلامپسی ۲۰٪ تخمین زده اند.

همولیز : افزایش
آنزیمهای کبدی : EL
کاهش پلاکت : LP

کاپہ

نگنگیں گے رُگبِ کڑنلِ رُگبند پکھیں گے نہ گن بے نیل پر ٹرکبند گلپیں نگنک نگنکے ٹک ٹک
کلکنگیں گے کلپینه رُگنگنیں نیگن گن بند نگنگنیں گن گن گن گن گن گن گلپ رُ ز بے
کے ٹک ٹک ٹک ٹک ڈن رُ گن گلپن پر ٹکبند پکھیں گن
نگنگنگن گن
گن گن

پیو گے کلپ نکبند گکل نن گکبند گکجکی گخکبند گپ بن گ ن گکل گ ن گک گ ن گ ن گ
رُگبِ کڑنلِ رُکی ٹل کنک ن ڈکبکلپی بنن گبند گنگنگن ڈک ڈک ڈک ڈک ڈک ڈک ڈک
پن گک گک گک ٹک
ن ٹکبند ٹکلپی گک ڈکبکلپ ٹک ٹک

آنژیمهای کبدی افزایش می‌یابد که علت آن نکروز هموراژیک پری پورتال در اطراف لوبول کبدی است.

در صورتی که خونریزی در جریان نباشد، تحت نظرگرفتن و درمان محافظه کارانه هماتومها ترجیح داده می‌شود.

پروتئینووی

نگنبد گون ک رکبہ کژ نل پ رکبہ پکنڈ گ ک پکنڈ گ رکن کی ب یگن گک
نگنک .

رکن کی بن گبند پل پ ڙن گک ڈین گکن گبند کن پن ککی گکن ککن گک
نکل گک ڈگن گکن گبند گکن پل گک بند ڙننگ بن گک بر گک گک ڈن پ
کژ نل پ رکن ڙل پ بند گکن بک .
ڈن کک رکن کی ب ڈن ب رکن کی بن ڈن کک ڈن کک ڈن کک
ڙل ڈن کک ۱۵۰-۱۳۰ مل پ بند گک پا ککن گک .

دو تئوری عمومی برای توضیح اختلالات مغزی مرتبط با اکلامپسی مطرح شده است.

تئوری اول: تنظیم بیش از حد عروق مغزی باعث اسپاسم عروقی می‌شود و کاهش جریان خون مغزی باعث ایسکمی، ادم سیتو توکسیک و در نهایت انفارکتوس بافتی می‌شود.

تئوری دوم: افزایش ناگهانی فشار خون سیستمیک خارج از توانایی خودتنظیمی طبیعی عروق مغزی است در نتیجه مناطق اتساع و انقباض عروق در نواحی حدمرزی شریانی بوجود می‌آید در سطح مویرگی، اختلال فشار انتهایی مویرگی سبب افزایش فشار هیدرولوستاتیک، افزایش پروفوزیون و خروج پلاسمما و گلوبولهای قرمز از اندوتلیال می‌شود.

نکته مهم: اختلال عملکرد سلولهای اندوتیال است که ویژگی سندرم پره اکلامپسی محسوب می شود. و در هر دو تئوری نقش دارد.

ناظھرات نور ولوژیک

۱. گھکھکھ گل گھکھکھ بیٹھنے کے لئے گھنپتے ہیں اور ڈال گھنپتے ہیں نہ کہ
بیٹھنے کے لئے ڈال گھنپتے ہیں۔

۲. پکپکھ بیٹھنے کے لئے پکپکھ کرنے کا بھائیہ ہے۔

۳. بنگی بنگی بیٹھنے کے لئے بنگی بنگی کرنے کا بھائیہ ہے۔ اس کے ۱۵% میں
بنگی بنگی کرنے کا بھائیہ ہے۔

۴. سمجھ پڑھانے کے لئے سمجھ پڑھانے کا بھائیہ ہے۔

تغییرات بینایی

- تاری دید و دو بینی در پره اکلامپسی شدید و اکلامپسی شایع هستند. این علائم در صورت درمان با سولفات منیزیوم و یا کاهش فشار خون بر طرف می شوند.
- نابینایی حاصل از ضایعات شبکیه، در اثر دکولمان سروز شبکیه و یا بندرت در اثر انفارکتوس شبکیه بوجود می اید و رتینوپاتی purscher نامیده می شود.
- دکولمان سروز شبکیه یک طرفه است و بتدربت سبب از بین رفتن کامل بینایی می شود.
- اگر بینایی د اثر انسداد شریان شبکیه ایجاد شده باشد ممکنست بینایی بصورت دائمی مختلف شود.

پروفوزیون رحمی- جفتی

میزان کلیرانس جفتی با پیشرفت حاملگی افزایش می یابد
اما قبل از شروع هیپرتانسیون آشکار، کاهش پیدا می
کند.

پیش بینی و پیشگیری:

- roll over test، اندازه گیری سطح اسید اوریک ، فیبرونکتین ، فعال شدن سیستم انعقادی ، استرس اکسیداتیو ، سیتوکینها ، پپتیدهای جفتی ، DNA جنین ، سرعت سنجی داپلر در شریان رحمی ، انفوژیون آنژیوتانسین ۲

- متأسفانه، ملاحظات پیشگیرانه به رژیم غذایی کم نمک، استفاده از دیورتیکها، استراحت در بستر، وکنترل دقیق افزایش وزن، استفاده از آسپرین به مقدار کم، مکملهای کلسیم، مکملهای منیزیم و مکملهای روغن ماهی، هیچ کاهشی را در میزان پره اکلامپسی نشان نداده اند. در هیچ یک از مطالعات کاهش پره اکلامپسی در زنان دریافت کننده ویتامین C و E دیده نشد.

مهمترین مسئله تعیین سن دقیق حاملگی است.
زنان دارای فشار بیشتر و مساوی ۱۴/۹۰ ، معمولاً بمدت ۳-۲ روز در بیمارستان بستره می شوند تا شدت هیپرتانسیون تازه آغاز شده در جریان حاملگی، مورد ارزیابی قرار گیرد.

در صورت دیاستول بالاتر از ۸۰ ولی کمتر از ۹۰ با شروع جدید و یا در زنان دچار افزایش ناگهانی و غیر طبیعی وزن در حد بیش از دو پوند در هفته هستند ، باید مکرر با فواصل حداقل ۷ روز ویزیت شوند. در صورت عدم بروز سردرد پروتئینوری و... نظارت سرپایی ادامه پیدا می کند.

زنانی که دچار هیپرتانسیون
آشکار با شروع جدید شده اند
(۱۴۰/۹۰) بیشتری می شوند تا
مشخص شود که آیا افزایش فشار
خون آنها ناشی از پره اکلامپسی
است یا نه .

ب) تجویز سولفات منیزیم:

ب-۱) تزریق متناوب عضلانی:

در پره اکلامپسی شدید نقش پیشگیری از تشنج را دارد ولی در اکلامپسی نقش کنترل و پیشگیری از تشنج را دارد.

مرحله اول: چهار گرم سولفات منیزیم از محلول ۲۰٪ (معادل ۲۰ سی سی) داخل وریدی با سرعت حداقل یک گرم در دقیقه تجویز شود.

مرحله دوم: بلافاصله ۱۰ گرم از محلول ۵٪ (معادل ۲۰ سی سی) به شکل عضلانی در دو باتوک (هر کدام ۵ گرم) + ۱ سی سی لیدوکائین ۲٪. تزریق باید بصورت عمیق عضلانی باشد.

اگر تشنج بعد از ۱۵ دقیقه ادامه داشت مقدار حداقل ۲ گرم از محلول ۲٪ بصورت داخل وریدی با سرعت حداقل ۱ gr/min تجویز کنید. اگر جثه بیمار بزرگ باشد می توان تا ۴ گرم را به آهستگی تجویز کرد.

مرحله سوم: هر ۴ ساعت، ۵ گرم از محلول ۰%۵ به شکل عضلانی تجویز می شود.(هر بار در یک باتوک)

قبل از تجویز سولفات منیزیوم باید سه نکته کنترل شود:
رفلکس پاتلار وجود داشته باشد- تعداد تنفس مادر کمتر از ۱۶ تا در دقیقه نباشد- برون ده ادراری در طی ۴ ساعت قبلی، بیش از ۱۰۰ میلی لیتر باشد.

مرحله چهارم: تجویز سولفات منیزیوم تا ۲۴ ساعت بعد از زایمان ادامه داده شود.

ب-۲) انفوزیون مداوم وریدی:

مرحله اول: سولفات منیزیوم به میزان ۶-۴ گرم از محلول ۲۰٪ در ۰۰۱ سی سی از مایعات وریدی حل شده و طی ۰۵-۲۰ دقیقه تجویز می گردد.

مرحله دوم: دوز نگهدارنده با تجویز ۲ گرم از محلول ۲۰٪ در ساعت در ۰۰۱ میلی لیتر مایع داخل وریدی آغاز می شود.

مرحله سوم: سطح منیزیوم سرم در ۶-۴ ساعت بعد اندازه گیری می شود و انفوزیون را طوری تنظیم می کنیم که سطح منیزیوم بین ۷-۴ meq/lit باقی بماند چون این میزانی است که تشنج کنترل می شود.

مرحله چهارم: تجویز سولفات منیزیوم تا ۲۴ ساعت بعد از زایمان ادامه داده می شود.

فارماکولوژی و توکسیکولوژی سولفات منیزیوم

- سولفات منیزیوم بطور کامل از طریق دفع کلیوی پاکسازی می شود
- دفع منیزیوم وابسته به میزان جریان ادرار نیست. و حجم ادرار به ازای واحد زمان ، به خودی خود عملکرد کلیه را پیشگویی نمی کند ، برای تشخیص کاهش میزان فیلتراسیون گلومرولی باید میزان کراتینین سرم را اندازه گیری کرد.
- عملکرد کلیه با سنجش کراتینین پلاسمای براورده می شود هر گاه میزان کراتینین پلاسمای بیشتر از ۱ میلی گرم در میلی لیتر باشد ، با توجه به میزان سرم اقدام به تنظیم سرعت انفوژیون می شود .
- در صورت وجود اختلال شدید عملکرد کلیه برای برقراری سطح درمانی ثابت منیزیوم فقط دوز لو دینگ سولفات منیزیوم داده می شود.

آثار رحمی

- مهار قدرت انقباضی رحم ، وابسته به دوز منیزیوم است و برای مهار انقباضات رحم باید غلظت منیزیوم سرم خداقل به ۱۰-۸ میلی اکی والان در لیتر برسد.

آثار جنبی

- سوافات منیزیوم دارای آثار کمی بر الگوی ضربان قلب جنین بویژه تغییر پذیری ضربه به ضربه است.
- در نوزادان مواجه شده امتیاز آپگار دقیقه اول و پنجم کمتر و میزان لوله گذاری بیشتر بوده است.
- منیزیوم سولفات اثر حفاظتی در برابر فلچ مغزی در نوزادان دارای وزن بسیار کم دارد.
- استفاده طولانی مدت از منیزیوم (بمدت چند روز) با استئوپنی نوزاد در ارتباط بوده است.

دیورتیک ها

- دیورتیکه نباید قبل از زایمان برای کاهش فشار خون مورد استفاده قرار گیرند (بدلیل کاهش پرفوژیون رحمی جفتی).
- دیورتیکها صرفا برای درمان ادم ریوی در دوره قبل از زایمان استفاده می شود.

مایع درمانی

. محلول رینگر لاکتات بطور روتین با سرعت ۶۰ میلی لیتر تا ۱۲۵ میلی لیتر در ساعت تجویز می شود. مگر اتلاف نامعمول مایع در اثر استفراغ ، اسهال یا تعزیق وجود داشته باشد.

. در صورت الیگوری نباید مایع اضافی داده شود.

. در صورت انفوزیون حجم زیاد مایعات ، توزیع نادرست مایع خارج عروقی تشدید می یابد و در نتیجه ، خطر ادم ریوی و مغزی به نحو چشمگیری افزایش می یابد.

تشخیص افتراقی:

ممکن است صرع، انسفالیت، منژیت، تومور مغزی و ... از اکلامپسی تقلید کنند ولی در کل تا زمان رد این عوامل باید این بیماران مبتلا به اکلامپسی در نظر گرفته شوند.

پیش آگهی:

اکلامپسی همواره وخیم است. در گذشته میزان مرگ و میر مادر ۱۵-۱۰ درصد بوده که حالا کاهش یافته، در دنفورث این میزان ۴/۲ درصد ذکر شده است.

درمان:

روش درمان با سولفات و روش زایمان و مراقبتهاي دوران بعد زایمان شبیه به پره اکلامپسی شدید است.

اقدامات اولیه:

استفاده از یک تیغه چوبی یا پلاستیکی بین دندانها جهت جلوگیری از صدمه به زبان - باز کردن راه هوایی بعد از ختم شنج - دادن اکسیژن به بیمار به میزان ۶ لیتر در دقیقه - ساکشن حلق و بینی - بالا آوردن میله های کنار تخت - چک اندامها و سر بیمار از نظر ترومای احتمالی - گذاشتن بیمار در اتاق تاریک و آرام - آماده بودن داروها و وسایل محافظتی لازم در سینی بالای سر بیمار - آغاز درمان با سولفات و داروهای ضد فشار خون - در صورت امکان انجام زایمان.

در موارد مسمومیت با سولفات منیزیم، ضمن قطع تجویز سولفات منیزیم، درمان با گلوكونات کلسیم (۱ گرم داخل وریدی) شروع می شود.

خونریزی در هنگام زایمان

- این زنان به دلیل فقدان هیپرولمی طبیعی بارداری ، حتی در برابر خونریزی طبیعی تحمل بسیار کمتری دارند .
- افت چشمگیر فشار خون بلا فاصله پس از زایمان در اکثر موارد به معنی خونریزی بیش از حد است .
- اگر به دنبال زایمان اولیگوری رخ بدهد برای کمک به تشخیص خونریزی بیش از حد ، اقدام به بررسی مکرر هماتوکریت شود.
- در صورت تشخیص خونریزی درمان با ترانسفوزیون دقیق خون و تجویز دقیق کریستالوئید صورت می گیرد.

هیپرتانسیون پابرجا و شدید بلافاصله پس از زایمان:
در اوایل دوره نفاس از تجویز مکرر هیدرولازین داخل وریدی استفاده می شود. ولی بعد از آن تا مدت مورد نیاز اقدام به تجویز لابتالول خوراکی با یک دیورتیک تیازیدی می شود زایمان: روش ارجح زایمان واژینال است.

خونریزی در هنگام زایمان :

این افراد فاقد هیپرولمی طبیعی حاملگی هستند، و نسبت به تغیرات حجم بسیار حساس هستند هنگامیکه بدنبال زایمان الیگوری رخ می دهد، باید هماتوکریت به کرات بررسی شود تا خونریزی بیش از حد آسانتر کشف گردد و با ترانسفوزیون دقیق خون تحت درمان قرار گیرد.

عواقب دراز مدت:

زنایکه در طی حاملگی دچار هیپرتانسیون می شوند، باید در ماههای اول بعد از زایمان بررسی شوند و در مورد حاملگیهای بعدی و خطر قلبی- عروقی در زندگی آتی، مورد مشاوره قرار گیرند.

زنایکه به پره اکلامپسی مبتلا شده اند، به احتمال بیشتری در حاملگیهای بعدی خود دچار عوارض هیپرتانسیو می شوند ولی پره اکلامپسی سبب هیپرتانسیون مزمن نمی شود. هر چه پره اکلامپسی در حاملگی اول زودتر تشخیص داده شده باشد، احتمال عود آن بیشتر است.

در زنان مولتی پار که دچار پره اکلامپسی می شوند، در مقایسه با زنان نولی پار مبتلا به پره اکلامپسی، خطر عود پره اکلامپسی در حاملگی بعدی افزایش می یابد.

عوارض کلیوی

- چنین به نظر می رسد که پره اکلامپسی جز شاخصهای وقوع بعدی بیماری کلیوی نیز است.

عوارض نورولوژیک

در یک چهارم زنان مبتلا به اکلامپسی مناطقی
چند کانونی از ادم دور عروقی وجود
دارند.